

READING CHALLENGE 39

BƯỚC 1: ĐỌC VÀ HOÀN THÀNH CÁC CÂU HỎI

READING PASSAGE (Cam 19 – Test 2 – Passage 3)

An inquiry into the existence of the gifted child

Let us start by looking at a modern 'genius', Maryam Mirzakhani, who died at the early age of 40. She was the only woman to win the Fields Medal – the mathematical equivalent of a Nobel prize. It would be easy to assume that someone as special as Mirzakhani must have been one of those 'gifted' children, those who have an extraordinary ability in a specific sphere of activity or knowledge. But look closer and a different story emerges.

Mirzakhani was born in Tehran, Iran. She went to a highly selective girls' school but maths wasn't her interest – reading was. She loved novels and would read anything she could lay her hands on. As for maths, she did rather poorly at it for the first couple of years in her middle school, but became interested when her elder brother told her about what he'd learned. He shared a famous maths problem from a magazine that fascinated her – and she was hooked.

In adult life it is clear that she was curious, excited by what she did and also resolute in the face of setbacks. One of her comments sums it up. 'Of course, the most rewarding part is the "Aha" moment, the excitement of discovery and enjoyment of understanding something new ... But most of the time, doing mathematics for me is like being on a long hike with no trail and no end in sight.' That trail took her to the heights of original research into mathematics.

Is her background unusual? Apparently not. Most Nobel prize winners were unexceptional in childhood. Einstein was slow to talk as a baby. He failed the general part of the entry test to Zurich Polytechnic – though they let him in because of high physics and maths scores. He struggled at work initially, but he kept plugging away and eventually rewrote the laws of Newtonian mechanics with his theory of relativity.

There has been a considerable amount of research on high performance over the last century that suggests it goes way beyond tested intelligence. On top of that, research is

clear that brains are flexible, new neural pathways can be created, and IQ isn't fixed. For example, just because you can read stories with hundreds of pages at the age of five doesn't mean you will still be ahead of your contemporaries in your teens.

While the jury is out on giftedness being innate and other factors potentially making the difference, what is certain is that the behaviours associated with high levels of performance are replicable and most can be taught – even traits such as curiosity. According to my colleague Prof Deborah Eyre, with whom I've collaborated on the book *Great Minds and How to Grow Them*, the latest neuroscience and psychological research suggests most individuals can reach levels of performance associated in school with the gifted and talented. However, they must be taught the right attitudes and approaches to their learning and develop the attributes of high performers – curiosity, persistence and hard work, for example – an approach Eyre calls 'high performance learning'. Critically, they need the right support in developing those approaches at home as well as at school.

Prof Anders Ericsson, an eminent education psychologist at Florida State University, US, is the co-author of *Peak: Secrets from the New Science of Expertise*. After research going back to 1980 into diverse achievements, from music to memory to sport, he doesn't think unique and innate talents are at the heart of performance. Deliberate practice, that stretches you every step of the way, and around 10,000 hours of it, is what produces the goods. It's not a magic number – the highest performers move on to doing a whole lot more, of course. Ericsson's memory research is particularly interesting because random students, trained in memory techniques for the study, went on to outperform others thought to have innately superior memories – those who you might call gifted.

But it is perhaps the work of Benjamin Bloom, another distinguished American educationist working in the 1980s, that gives the most pause for thought. Bloom's team looked at a group of extraordinarily high-achieving people in disciplines as varied as ballet, swimming, piano, tennis, maths, sculpture and neurology. He found a pattern of parents encouraging and supporting their children, often in areas they enjoyed themselves. Bloom's outstanding people had worked very hard and consistently at something they had become hooked on at a young age, and their parents all emerged as having strong work ethics themselves.

Eyre says we know how high performers learn. From that she has developed a high performing learning approach. She is working on this with a group of schools, both in Britain and abroad. Some spin-off research, which looked in detail at 24 of the 3,000 children being studied who were succeeding despite difficult circumstances, found something remarkable. Half were getting free school meals because of poverty, more than half were living with a single parent, and four in five were living in disadvantaged areas. Interviews uncovered strong evidence of an adult or adults in the child's life who valued and

supported education, either in the immediate or extended family or in the child's wider community. Children talked about the need to work hard at school, to listen in class and keep trying.

Let us end with Einstein, the epitome of a genius. He clearly had curiosity, character and determination. He struggled against rejection in early life but was undeterred. Did he think he was a genius or even gifted? He once wrote: 'It's not that I'm so smart, it's just that I stay with problems longer. Most people say it is the intellect which makes a great scientist. They are wrong: it is character.'

Questions 27–32

Complete the summary using the list of phrases, **A–K**, below.
Write the correct letter, **A–K**, in boxes **27–32** on your answer sheet.

Maryam Mirzakhani

Maryam Mirzakhani is regarded as **27** ..... in the field of mathematics because she was the only female holder of the prestigious Fields Medal – a record that she retained at the time of her death. However, maths held little **28** ..... for her as a child and in fact her performance was below average until she was **29** ..... by a difficult puzzle that one of her siblings showed her.

Later, as a professional mathematician, she had an inquiring mind and proved herself to be **30** ..... when things did not go smoothly. She said she got the greatest **31** ..... from making ground-breaking discoveries and in fact she was responsible for some extremely **32** ..... mathematical studies.

A appeal B determined C intrigued D single E achievement	F devoted G involved H unique I innovative J satisfaction K intent

Questions 33–37

Do the following statements agree with the claims of the writer in Reading Passage 3?

In boxes **33–37** on your answer sheet, write:

- **YES** if the statement agrees with the claims of the writer
- **NO** if the statement contradicts the claims of the writer
- **NOT GIVEN** if it is impossible to say what the writer thinks about this

33 Many people who ended up winning prestigious intellectual prizes only reached an average standard when young.

34 Einstein's failures as a young man were due to his lack of confidence.

35 It is difficult to reach agreement on whether some children are actually born gifted.

36 Einstein was upset by the public's view of his life's work.

37 Einstein put his success down to the speed at which he dealt with scientific questions.

Questions 38–40

Choose the correct letter, **A, B, C** or **D**.

Write the correct letter in boxes **38–40** on your answer sheet.

38 What does Eyre believe is needed for children to equal 'gifted' standards?

- A strict discipline from the teaching staff
- B assistance from their peers in the classroom
- C the development of a spirit of inquiry towards their studies
- D the determination to surpass everyone else's achievements

39 What is the result of Ericsson's research?

- A Very gifted students do not need to work on improving memory skills.
- B Being born with a special gift is not the key factor in becoming expert.
- C Including time for physical exercise is crucial in raising performance.
- D 10,000 hours of relevant and demanding work will create a genius.

40 In the penultimate paragraph, it is stated the key to some deprived children's success is

- A a regular and nourishing diet at home
- B the loving support of more than one parent
- C a community which has well-funded facilities for learning
- D the guidance of someone who recognises the benefits of learning

BƯỚC 2: CHẤM BÀI, NOTE LỖI SAI, LÝ DO SAI, VÀ NOTE ĐIỂM VÀO BẢNG TIẾN ĐỘ

Câu	Đáp án	Vị trí / Từ khóa trong bài	Giải thích chi tiết
27	H (unique)	"the only woman to win the Fields Medal" (P1)	"The only woman" → độc nhất → unique
28	A (appeal)	"maths wasn't her interest" (P2)	Không hứng thú → maths had little appeal
29	C (intrigued)	"a famous maths problem... that fascinated her" (P2)	Fascinated = intrigued
30	B (determined)	"resolute in the face of setbacks" (P3)	Resolute = kiên định → determined
31	J (satisfaction)	"the most rewarding part is the 'Aha' moment" (P3)	Rewarding part = satisfaction
32	I (innovative)	"original research into mathematics" (P3)	Original research → innovative
33	YES	"Most Nobel prize winners were unexceptional in childhood" (P4)	Unexceptional = mức trung bình
34	NO	Einstein "failed... struggled... but kept plugging away" (P4)	Không nói do thiếu tự tin
35	YES	"While the jury is out on giftedness being innate" (P6)	Jury is out = chưa có kết luận
36	NOT GIVEN	Đoạn Einstein cuối	Không đề cập ông buồn vì dư luận
37	NO	"it is character" not intellect/speed (last para)	Ông phủ nhận tốc độ/intellect
38	C	"develop the attributes of high performers – curiosity..." (P6)	Nhấn mạnh spirit of inquiry
39	B	"doesn't think unique and innate talents are at the heart" (P7)	Không phải bẩm sinh
40	D	"adult or adults... valued and supported education" (P9)	Có người hướng dẫn coi trọng học tập

BƯỚC 3: RÚT TRÍCH VÀ HỌC TỪ VỰNG

1/ DỊCH SONG NGỮ

English	Vietnamese
Let us start by looking at a modern genius , Maryam Mirzakhani, who died at the early age of 40. She was the only woman to win the Fields Medal – the mathematical equivalent of a Nobel Prize . It would be easy to assume that someone as special as Mirzakhani must have been one of those gifted children , those who have an extraordinary ability in a specific sphere of activity or knowledge. But look closer and a different story emerges.	Hãy bắt đầu bằng việc nhìn vào một thiên tài hiện đại – Maryam Mirzakhani – người qua đời khi mới 40 tuổi. Bà là người phụ nữ duy nhất giành được Huy chương Fields , giải thưởng tương đương Nobel trong toán học. Người ta rất dễ cho rằng một người đặc biệt như Mirzakhani hẳn phải là một đứa trẻ năng khiếu , tức là người có khả năng phi thường trong một lĩnh vực hoạt động hay tri thức cụ thể. Tuy nhiên, nếu nhìn kỹ hơn, một câu chuyện khác lại hiện ra.
Mirzakhani was born in Tehran, Iran. She went to a highly selective girls' school but maths wasn't her interest – reading was. She loved novels and would read anything she could lay her hands on. As for maths, she did rather poorly at it for the first couple of years in her middle school, but became interested when her elder brother told her about what he'd learned. He shared a famous maths problem from a magazine that fascinated her – and she was hooked .	Mirzakhani sinh ra tại Tehran, Iran. Bà theo học tại một trường nữ sinh tuyển chọn khắt khe , nhưng toán học không phải là mối quan tâm của bà – mà là đọc sách. Bà yêu thích tiểu thuyết và đọc bất cứ thứ gì có thể tìm được. Về toán học, trong vài năm đầu trung học, bà học khá kém , nhưng bắt đầu quan tâm khi người anh trai kể cho bà nghe những gì anh đã học. Anh chia sẻ một bài toán nổi tiếng trên tạp chí khiến bà bị cuốn hút – và từ đó bà say mê toán học.
In adult life it is clear that she was curious , excited by what she did and also resolute in the face of setbacks . One of her comments sums it up. "Of course, the most rewarding part is the 'Aha' moment, the excitement of discovery and enjoyment of understanding something new ... But most of the time, doing mathematics for me is like being on a long hike with no trail and no end in sight." That trail took her to the heights of original research into mathematics.	Khi trưởng thành, có thể thấy rõ bà là người tò mò , hào hứng với công việc mình làm và kiên định khi đối mặt với thất bại . Một câu nói của bà đã tóm lược điều đó: "Tất nhiên, phần đáng giá nhất là khoảnh khắc 'À ha', sự phấn khích của khám phá và niềm vui khi hiểu được điều gì đó mới mẻ... Nhưng phần lớn thời gian, làm toán với tôi giống như đang đi bộ đường dài mà không có lối mòn hay điểm kết thúc." Con đường ấy đã đưa bà tới đỉnh cao của ngiên cứu toán học nguyên bản .
Is her background unusual? Apparently not. Most Nobel Prize	Liệu xuất thân của bà có bất thường không? Có vẻ là không. Phần lớn những người

English	Vietnamese
winners were unexceptional in childhood. Einstein was slow to talk as a baby. He failed the general part of the entry test to Zurich Polytechnic – though they let him in because of high physics and maths scores. He struggled at work initially, but he kept plugging away and eventually rewrote the laws of Newtonian mechanics with his theory of relativity.	đoạt Giải Nobel đều không nổi bật khi còn nhỏ. Einstein chậm nói khi còn là trẻ sơ sinh. Ông trượt phần thi chung để vào Trường Bách khoa Zurich – dù vẫn được nhận nhờ điểm cao môn vật lý và toán. Ban đầu ông gặp khó khăn trong công việc, nhưng vẫn kiên trì bền bỉ và cuối cùng đã viết lại các định luật cơ học Newton bằng thuyết tương đối của mình.
There has been a considerable amount of research on high performance over the last century that suggests it goes way beyond tested intelligence. On top of that, research is clear that brains are flexible, new neural pathways can be created, and IQ isn't fixed.	Trong suốt thế kỷ qua, đã có rất nhiều nghiên cứu về thành tích cao, cho thấy nó vượt xa trí thông minh được đo bằng các bài kiểm tra. Hơn nữa, nghiên cứu khẳng định rằng não bộ linh hoạt, có thể tạo ra các đường dẫn thần kinh mới, và chỉ số IQ không cố định.
While the jury is out on giftedness being innate, and other factors potentially making the difference, what is certain is that the behaviours associated with high levels of performance are replicable and most can be taught – even traits such as curiosity.	Mặc dù việc năng khiếu có phải là bẩm sinh hay không vẫn còn chưa ngã ngũ, và các yếu tố khác cũng có thể tạo ra sự khác biệt, điều chắc chắn là những hành vi gắn liền với mức thành tích cao có thể tái tạo và phần lớn đều có thể dạy được – kể cả những phẩm chất như tính tò mò.
According to my colleague Prof Deborah Eyre, with whom I've collaborated on the book <i>Great Minds and How to Grow Them</i>, the latest neuroscience and psychological research suggests most individuals can reach levels of performance associated in school with the gifted and talented. However, they must be taught the right attitudes and approaches to learning and develop the attributes of high performers – an approach Eyre calls high performance learning. Critically, they need the right support at home as well as at school.	Theo đồng nghiệp của tôi – Giáo sư Deborah Eyre, người tôi đã hợp tác viết cuốn <i>Great Minds and How to Grow Them</i> – các nghiên cứu mới nhất về khoa học thần kinh và tâm lý học cho thấy hầu hết mọi cá nhân đều có thể đạt được mức thành tích trong trường học vốn được gán cho nhóm học sinh năng khiếu. Tuy nhiên, họ phải được dạy các thái độ và phương pháp học tập đúng đắn, đồng thời phát triển những phẩm chất của người có thành tích cao – cách tiếp cận mà Eyre gọi là học tập hiệu suất cao. Quan trọng hơn, họ cần có sự hỗ trợ phù hợp cả ở nhà lẫn ở trường.
Prof Anders Ericsson, an eminent education psychologist at Florida State University, is the co-author of <i>Peak: Secrets from the New</i>	Giáo sư Anders Ericsson, một nhà tâm lý học giáo dục nổi tiếng tại Đại học Bang Florida, là đồng tác giả cuốn <i>Peak: Secrets from the</i>

English	Vietnamese
<i>Science of Expertise</i>. After research going back to 1980 into diverse achievements, from music to memory to sport, he doesn't think unique and innate talents are at the heart of performance. Deliberate practice, which stretches you every step of the way, and around 10,000 hours of it, is what produces the goods.	<i>New Science of Expertise</i>. Sau những nghiên cứu kéo dài từ năm 1980 về nhiều loại thành tích khác nhau – từ âm nhạc, trí nhớ đến thể thao – ông không cho rằng tài năng độc nhất và bẩm sinh là cốt lõi của thành tích. Chính luyện tập có chủ đích, luôn thử thách bản thân ở từng bước, với khoảng 10.000 giờ, mới là yếu tố tạo ra kết quả vượt trội.
It's not a magic number – the highest performers move on to doing a whole lot more, of course. Ericsson's memory research is particularly interesting because random students, trained in memory techniques, went on to outperform others thought to have innately superior memories – those you might call gifted.	Con số đó không mang tính kỳ diệu – những người có thành tích cao nhất dĩ nhiên còn luyện tập nhiều hơn thế. Nghiên cứu về trí nhớ của Ericsson đặc biệt đáng chú ý vì các sinh viên ngẫu nhiên, được đào tạo kỹ thuật ghi nhớ, sau đó đã vượt trội hơn những người được cho là có trí nhớ bẩm sinh vượt trội – những người mà ta có thể gọi là năng khiếu.
But it is perhaps the work of Benjamin Bloom, another distinguished American educationist working in the 1980s, that gives the most pause for thought. Bloom's team looked at a group of extraordinarily high-achieving people in disciplines as varied as ballet, swimming, piano, tennis, maths, sculpture and neurology.	Tuy nhiên, có lẽ chính công trình của Benjamin Bloom – một nhà giáo dục Mỹ xuất sắc khác làm việc vào thập niên 1980 – mới là điều khiến người ta phải suy ngẫm nhiều nhất. Nhóm nghiên cứu của Bloom đã xem xét một nhóm người đạt thành tích cực kỳ cao trong nhiều lĩnh vực khác nhau như ballet, bơi lội, piano, quần vợt, toán học, điêu khắc và thần kinh học.
He found a pattern of parents encouraging and supporting their children, often in areas they enjoyed themselves. Bloom's outstanding people had worked very hard and consistently at something they had become hooked on when young, and their parents all emerged as having strong work ethics themselves.	Ông phát hiện ra một mô hình chung: cha mẹ luôn khuyến khích và hỗ trợ con cái, thường trong những lĩnh vực mà chính họ cũng yêu thích. Những người xuất sắc trong nghiên cứu của Bloom đều đã làm việc rất chăm chỉ và bền bỉ trong lĩnh vực mà họ say mê từ khi còn nhỏ, và cha mẹ họ đều thể hiện đạo đức lao động mạnh mẽ.
Eyre says we know how high performers learn. From that she has developed a high performing learning approach, which she is working on with schools in Britain and abroad. Some spin-off research, which looked in detail at 24 of the 3,000 children being studied who were succeeding	Eyre cho biết chúng ta đã biết cách những người có thành tích cao học tập. Từ đó, bà phát triển một phương pháp học tập hiệu suất cao, hiện đang được áp dụng tại các trường học ở Anh và nhiều quốc gia khác. Một số nghiên cứu phát sinh, phân tích chi tiết 24 trong số 3.000 học sinh đang được

English	Vietnamese
despite difficult circumstances , found something remarkable.	theo dõi – những em vẫn thành công dù sống trong hoàn cảnh khó khăn – đã phát hiện ra điều đáng chú ý.
Half were getting free school meals because of poverty , more than half were living with a single parent , and four in five were living in disadvantaged areas . Interviews uncovered strong evidence of an adult who valued and supported education , either in the immediate or extended family or in the child's wider community .	Một nửa trong số các em được nhận bữa ăn miễn phí tại trường do nghèo đói , hơn một nửa sống với cha hoặc mẹ đơn thân , và bốn trong năm em sống tại các khu vực thiệt thòi . Các cuộc phỏng vấn cho thấy bằng chứng rõ ràng về sự hiện diện của một người lớn coi trọng và ủng hộ giáo dục , dù trong gia đình ruột thịt, họ hàng hay cộng đồng rộng lớn hơn của đứa trẻ.
Children talked about the need to work hard at school, to listen in class and keep trying .	Các em nói về sự cần thiết phải chăm chỉ học tập, lắng nghe trong lớp và tiếp tục cố gắng .
Let us end with Einstein, the epitome of a genius . He clearly had curiosity, character and determination . He struggled against rejection in early life but was undeterred . Did he think he was a genius or even gifted? He once wrote: "It's not that I'm so smart, it's just that I stay with problems longer... Most people say it is the intellect which makes a great scientist. They are wrong: it is character ."	Hãy kết thúc với Einstein – hình mẫu tiêu biểu của một thiên tài . Ông rõ ràng sở hữu tính tò mò, phẩm chất cá nhân và sự quyết tâm . Ông từng phải vật lộn với sự từ chối trong giai đoạn đầu đời nhưng không hề nản chí . Ông có nghĩ mình là thiên tài hay người có năng khiếu không? Ông từng viết: "Không phải vì tôi thông minh hơn... mà vì tôi kiên trì với vấn đề lâu hơn. Hầu hết mọi người cho rằng trí tuệ tạo nên một nhà khoa học vĩ đại. Họ đã sai: đó là phẩm chất con người ."

2/ VOCABULARY LIST

Word	IPA	POS	Meaning (VN)	Synonym	Antonym / Note
gifted	/ˈɡɪftɪd/	adj	có năng khiếu	talented	–
extraordinary	/ɪk'strɔːdnəri/	adj	phi thường	exceptional	ordinary
unexceptional	/ˌʌnɪk'sepʃənəl/	adj	không nổi bật	average	outstanding
selective	/sɪˈlektɪv/	adj	tuyển chọn gắt gao	exclusive	open
fascination	/ˌfæsɪˈneɪʃn/	n	sự cuốn hút mạnh	intrigue	boredom

Word	IPA	POS	Meaning (VN)	Synonym	Antonym / Note
intrigued	/ɪnˈtriːɡd/	adj	bị kích thích tò mò	fascinated	indifferent
hooked	/hʊkt/	adj	say mê, dính chặt	absorbed	–
resolute	/ˈrezəluːt/	adj	kiên định	determined	hesitant
setback	/ˈsetbæk/	n	trở ngại, thất bại	obstacle	breakthrough
rewarding	/rɪˈwɔːdɪŋ/	adj	đáng giá	fulfilling	–
discovery	/dɪˈskʌvəri/	n	sự khám phá	finding	–
original research	/əˈrɪdʒɪnl/	n	nghiên cứu nguyên bản	innovative work	–
unexceptional	/ˌʌnɪkˈsepʃənl/	adj	bình thường	mediocre	remarkable
plug away (at)	/plʌg əˈweɪ/	phr.v	kiên trì làm	persevere	give up
flexible	/ˈfleksəbl/	adj	linh hoạt	adaptable	rigid
neural pathway	/ˈnjʊərəl/	n	đường dẫn thần kinh	–	–
fixed	/fɪkst/	adj	cố định	static	changeable
innate	/ɪˈneɪt/	adj	bẩm sinh	inborn	acquired
jury is out	–	idiom	chưa có kết luận	unresolved	–
replicable	/ˈreplɪkəbl/	adj	có thể tái tạo	reproducible	–
attribute	/ˈætrɪbjʊːt/	n	phẩm chất	trait	–
neuroscience	/ˌnjʊərəʊˈsaɪəns/	n	khoa học thần kinh	–	–
psychological	/ˌsaɪkəˈlɒdʒɪkl/	adj	thuộc tâm lý	mental	physical
deliberate practice	/dɪˈlɪbəreɪt/	n	luyện tập có chủ đích	focused training	–
outperform	/ˌaʊtpəˈfɔːm/	v	vượt trội hơn	surpass	underperform
innate talent	/ˈɪneɪt/	n	tài năng bẩm sinh	natural ability	–
work ethic	/ˈwɜːk ˌeθɪk/	n	đạo đức lao động	diligence	laziness
disadvantaged	/ˌdɪsədˈvɑːntɪdʒd/	adj	thiệt thòi	underprivileged	advantaged
spin-off research	/ˈspɪn ɒf/	n	nghiên cứu phát sinh	follow-up study	–

Word	IPA	POS	Meaning (VN)	Synonym	Antonym / Note
value education	/ˈvæljuː/	v	coi trọng giáo dục	prioritise learning	–
character	/ˈkærəktə/	n	phẩm chất cá nhân	integrity	–

3/ CÁC CẤU TRÚC GHI ĐIỂM TRONG BÀI

- **The jury is out on + N:** vẫn chưa có kết luận
- **Be hooked on something:** bị cuốn hút / say mê
- **In the face of setbacks:** đối mặt với thất bại
- **Plug away (at sth):** kiên trì làm việc gì đó
- **Go way beyond:** vượt xa
- **Attributes of high performers:** phẩm chất của người có thành tích cao

